

Magyarországi és Kiadó-
hivatal:
Magdolna 1. szám.
Telefonszám 106
Megjelenik
kivételével a kora
szüneti órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hozva
Egy hóra 5-40 korona.
Egy hétre 1-20 korona.

Vidéken:

Félévre 30 korona
Egy hóra 5-50 korona.

FOSZTERKESZTŐ:
Dr. ESPERSIT JÁNOS.

SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS
KOVÁCS SÁNDOR.

SZERKESZTŐ
GROSS HENRIK.

KIADÓTULAJDONOSOK:
KOVÁCS SÁNDOR ÉS TÁRSAI.

Károlyi Mihály bizik az ország felszabadulásában.

A köztársasági elnök új külpolitikánkról. — Nem lesz
nyugalom, ha leigóznak bennünket.

Az Országos Munkáügyi Tanács ma megalakult Budapesten. Ezt az alkalmat használta fel Károlyi Mihály, a köztársaság elnöke, hogy a külpolitikai kérdésekről nyilatkozzék. Így szólott:

— Nemesak a magyar nemzet, de az egész világ új ideálok, új tartalmak után sóvárog. Öt évi háboru csak arra volt jó, hogy megnyissa az emberek szemét, megismerjék a hazugságok tömkelegét, a gonoszokat, amelyek okozói voltak a háborúnak. Eltűntek hitet, hogy a hazafiság legnagyobb erénye a hódítás, hogy nincs, amely megengedhető nem volna a háboru szervezésére. Közben verték a mellüket, hogy ők a megtámadott fél és a másik felől a háboruért. Leghangosabban éppen a német militarizmus hangoztatta, hogy ők csak védekeznek, de a felelősség nem az övék.

Berlinben és Parisban is felvetették most azt a kérdést, ki a felelős? Véleményem is az, hogy igenis követelni kell a kérdés tisztázását.

Tudni akarjuk, hogy a militarista rendszeren kívül, országok és személyek szerint kik a felelősök a háboruért? Tudni akarjuk, kik a bűnösök, kik a felelősök Szerbiában, Franciaországban, Belgiumban atrocitásokért és barbárságokért és kik felelősök a kegyetlen tengeralatti háboruért, a gyilkos gázok és bombák használatáért, a feldúlt országokért és barbárságokért, mely örök szűgyene lesz a történelemnek.

Sajnos, hogy ha bár a háboru véget ért, ugylátszik Románia megirigyelte ezt a barbár dicsőséget a nyugati civilizált nemzetek megszűgyenyítésére, a germán kegyetlenségeken is tal akar tenni.

Erdély megszállott területein, ahol a magyarság a jogra és erkölcsi igazságra számítva, viseli most a mar-

tírúmat, a románok a középkor minden eszközét felhasználják, hogy gyűlöletüknek kifejezést adjanak. Botlításokat mérnek ártatlan emberekre, aggokra, nőkre, gyermekekre, levágják elfogott magyarok karját, lábát és a vérző sebeket besózzák.

A magyar nép ez ellen a barbárság ellen eiletségeinél, a művelt nyugat közvéleményénél tiltakozik és kér védelmet.

En bízom: Wilson pacifista tanainak győzelmében.

Nem hiszem azt, hogy megengedje Amerika nagy elnöke, hogy béke helyett büntető expedíciót küldjenek ártatlan néptömegek ellen, hogy megengedje azt, hogy a német imperializmus helyébe új imperializmusok kerüljenek és fenyegetessék megint a világ békejét.

Csakis olyan béke lehet, tartós, amely a népek önrendelkezési joga és a népek megegyezése alapján, amely tényleg Wilson elvei alapján épül fel. Engedni ezekből az elvekből nem lehet, legfeljebb kibővítésről lehet szó. Wilson azért lett maradandó és legnagyobb történelmi alapja ennek a kornak, mert ő volt az első szociográfja annak a földrégésnek, amely romba döntötte a régi világrendet, hogy újat építsen helyébe.

— Tisztviselőket keresnek Makón és a községekben. A csanádmezei kormánybiztosság két — lehetőleg menekült — jegyzőt keres, akik Kunágota községben a jegyzői teendőket ellátnák. Ugyancsak a makói rendőrség keres két detektívet és egy rendőrbiztost, akik ezeket a hiányzó tisztviselőket előre helyettesítsék. Megfelelő képzettségű emberek jelentkezhetnek.

Az új kishirtokok.

Az új kishirtokosoknak milyen lesz az anyagi helyzete? — Mennyi pénzre van szükségük? — Mennyi jövedelemre számíthatnak? — A földbirtok-reform közgazdasági jelentősége. — Átlag 3 millió métermázsával kevesebb gabona fog teremni.

A kormány, mint köztudomású a nagy Nemzeti Tanácstól a földbirtokpolitikai reform életbeléptetésére kapott felhatalmazást. Ennek a kérdésnek felvetése nyomán, mint nagyon jól tudjuk, a mezőgazdasági termelésben végzetes szünet állott be. A mezőgazdasági érdekképviseltek számtalanszor behatóan foglalkoztak mind a két kérdéssel, aggodalmaikat és javaslataikat illetékes helyre juttatták, most az Országos mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi szakosztálya is foglalkozott ezzel a kérdéssel és annak előadója a fővárosi tudósítók előtt ezeket a kérdéseket az alábbiakban világította meg. Krolpp Hugó előadó kérdéseinkre a következő felvilágosításokat adta:

Feltéve, hogy az új kishirtokosok a földet jutányos áron kapják és csupán a legszükségesebb épületeket a legolcsóbb anyagokból emelik, befektetésük előreláthatóan így fog alakulni: 10 kat. hold föld ára 700 koronájával 7000 kor., lakóház istállójával 8000 K, kut, kerítés, kapu, sertés- és tyúkól 2000 K, összesen 17000 K. Ha a kishirtokosok jól akar gazdálkodni, akkor 5 holdon termel gabonát, ez 25 mm., másfél holdon tengerit, ez 10 és fél mm., fél holdon burgonyát, ez 20 mm., 2 holdon herét és répát, félholdon kerti és hávelyes veteményeket, félhold pedig marad beltelnek. Ennek az eredménynek előállításához szükséges 2 ló 3000 K, 1 tehén 2000, 2 koca 1500, 10 tyúk, 1 kakas, 3 liba, 1 gunár 310 K értékben. Összesen 6810 K értékben. Az eke, borona, szecsavágó, szekér, zsákok, vetőgép, ponyva stb. értéke 4085 K. Forgótökre szükséges 537 K, amelyben a vetőmágszükséglet foglaltatik, abrakakarmányra 640 K, élelmezésre és ruházódásra 1460 K, anyagbeszerzésre petróleum, olaj, szén stb. 160 K. Szálastakarmányra és szalmára 2102 K. Adóra, orvosra,

stb. 160 K, ez összesen kitesz 5359 koronát. Ezeknek kiszámításánál kormányrendeletben megállapított határakat számítottam.

Az új kishirtokosok tőkeszükséglete tehát az alaptőkével együtt 33254 koronára rug, illetve a felszerelt gazdaság értéke ennyit tesz ki. Felmerült már most az a kérdés, hogy az ekként felszerelt gazdaság az új kishirtokosoknak mennyit jövedelmezhet? Ha gazdasági és háziszükségletre felhasználandó gabonamenyiségeket a termésből levonjuk és számításba vesszük, hogy a kishirtokosok mellett annak pótlására egy üszörborjút nevel és évente 5 darab süldőmalacot eladhat, jövedelme így alakul: gabona eladásból 62 korona, 310 K, burgonyából 26 K, 130 K, 5 darab süldő eladásból 1250 K, minden negyedik évben egy tehén eladásból 500 K, ugyanilyen időben 3 borju eladásból 225 korona. — A nyersjövedelem tehát 2415 korona. — A nyersjövedelemből azonban a befektetett tőkék kamatja levonásba hozandók 4, 6, illetve 8 százalék, ami 1761 koronát tesz ki. Marad tehát 654 korona tiszta jövedelem és ezért dolgozott az új kishirtokosok egész családjával egy egész éven át. Ilyen jövedelem azonban csak akkor lesz, ha a gabona és állatárak még éveken át olyan magasak lesznek, mint most. Ha azonban 40 százalékos értékesítkedés áll elő, amikor a gazda évi tiszta jövedelme már csak 22 korona lesz.

Hogy a gazdasági cselédek és munkások maguk is mennyire nem tartják alkalmasnak a mostani időket a földbirtokreform végrehajtására, kitűnik ez abból, hogy olyan vidékeken, ahol intelligensebb elemek laknak, már elég sűrűn azt hangoztatják, hogy nem most kellene a kormánynak földet kiosztani, mikor minden olyan drága, hanem akkor, amikor a készlet volna, amikor kevés pénzzel fel lehetett volna szerelni úgy, ahogy kell. E felfogás miatt a földszerzés vágya vidékenként már távoliól sem oly nagy, mint volt akkor, amikor az első felhevülésben még nem gondolkodtak a földbirtok-szerzéssel járó befektetések felett. A földbirtokreform megvalósítása azonban jelenti azt is, hogy a közfogyasztásból több millió métermázsá gabona fog hiányozni.

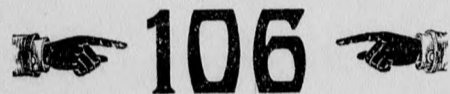
Szombaton és vasárnap az Uránia mozgófényképszínházban LEHÁR FERENCZ világhírű OPERETTJE

A PACSIRTA

kerül bemutatóra fényes kiállításban. Jegyek előre válthatók ezen előadásra a pénztári órák alatt.

Igy ha csak 26 vármegyét veszünk alapul, akkor látjuk, hogy ha az 500 kat. holdnál nagyobb gazdaságok felosztatnak, 6.143,450 métermázsa, ha az 1000 kat. holdnál nagyobb gazdaságok felosztatnak, akkor 5,570.100 métermázsa, ha az 1000 kat. holdnál nagyobb kötött gazdaságok felosztatnak, akkor 2,378,959 métermázsa gabona fog évente a közfogyasztástól hiányozni. Ez azt jelenti, hogy ha az 1000 hold szántófölddel bíró gazdaságokat nem osztják szét 10 holdas birtokokra, a fel nem osztott birtok minden 10 holdja után 25 métermázsa gabona kerül közfogyasztásra, ellenkező esetben a 10 holdas gazdaságok, csak 5 métermázsa gabonát képesek a közfogyasztás céljaira termelni.

Jól kell tehát a kormánynak vigyáznia arra, hogy a városok élelmezése, az ipari munkásság ellátása akkor is biztosítva legyen, ha a földbirtokpolitikai reformot keresztülviszi.

a MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG szerkesztőségi és kiadóhivatali telefonszáma.

Korlátozza az entente a személyforgalmat az országban.

Internálják a megszállott területeken az oda nem illetékeseket.

Budapestről jelenti a Politikai Híradó. A szövetségeseknek a magyar kormánynál levő katonai missziója Henrys tábornoknak, a keleti hadsereg főparancsnokának egy határozatát közölte kormányukkal. Ez a határozat a megszállott területekre vonatkozó utazásra vonatkozik és négy pontból áll.

1. Minden tényleges katonának el kell hagyni a szövetségesek által megszállott területet.

2. A megszállott területen illetékeséggel bíró leszerelt egyén oda csak személyi azonosságát és leszerelését igazoló okmányokkal térhet vissza. Ezenkívül a helyi hatóságtól tartózkodási engedélyt kell beszereznie.

3. A meg nem szállott területeken illetékes egyéneket ellenséges alattvalóknak tekintik és nekik megszállott területre utazási engedélyt nem adnak.

4. A megszállott területeken illetékeséggel bíró személyek ezen területekről csak katonai engedéllyel utazhatnak el. Elvből nem engedik meg, hogy nők a megszállott területekről meg nem szállott területekre lépjenek.

A magyar kormány ez ellen, a minden közlekedést elzáró és mélyen sértő határozat ellen tiltakozott és hatályon kívül helyezését kérte.

Borzalmas gyilkosság Kunágotán

Négyen agyonverték egy garázda embert.

Borzasztó gyilkosság hírért közli velünk kunágotai tudósítónk. Egy garázda ember szörnyű kimulását, akinek négy ember esett s mint veszett kutyát elpusztították.

A dolog úgy történt, hogy Nagy Kálmán kunágotai földmives garázda természetével igen sokszor adott alkalmat mások megbotránkoztatására. Belekötött mindenkibe. Aki csak tehette kerülte a garázda embert.

Tegnapelőtt megint bement Jám-bor János korcsmájába s az ott csendesen három decizó embereket sértegetni kezdte, hogy nektek ennyi bor is elég. Az emberek nem is feleltek Nagynak, aki ezen annyira felbosszankodott, hogy neki esett az embereknek s kit jobbról, kit balról arculított. A korcsmáros rendre utasította a garázda embert, aki erre azzal felelt, hogy neki esett

a korcsmárosnak, sértegetni és szidni kezdte. A megbántott emberek ezalatt bosszút forraltak. A korcsmáros is veszélyeztetve látta életbiztonságát, bement a szobájába fegyverért. Amint Nagy Kálmán meglátta a fegyvert, nekiment Jám-bornak, aki erre elsütötte fegyverét. A megbántott 3 ember is elővette manlicherét s belelőttek a garázda emberbe, majd midőn Nagy Kálmán a lövések következtében leesett, megrohanták s a fegyvertusákkal szétverték a fejét. Nagy Kálmán a korcsmában szörnyethalt.

Mind a négy ember a gyilkosság után önként jelentkeztek a csendőrségen, majd pedig önmaguk bementek a szegedi ügyészségre s kérték maguk ellen az eljárás megindítását, ami megis történt.

Románia titkos szerződése az antanttal.

Miért lépett háborúba Románia? — A románok követelik, hogy az antant teljesítse ígéreteit.

Az orosz és román kormánylapok állandóan említést tesznek Románia titkos megállapodásáról azzal, hogy az általános béke befejeztéig titokban kell maradniuk. A szerződés Oroszország, Franciaország, Anglia és Itália bukaresti meghatalmazott miniszterei és Bratianu román miniszterelnök között jött létre és a következőket tartalmazza:

I. Oroszország, Franciaország, Anglia és Itália garantálja a román királyság területi integritását összes frontjai kiterjedésében.

II. Románia kötelezi magát arra, hogy megüzenni a háborút és megtámadja Ausztria-Magyarországot a katonai megállapodás értelmében. Románia kötelezi magát arra, hogy a szövetségesek ellenségeivel megszünteti mindennemű gazdasági összeköttetéseit és kereskedelmi cseréjét, mindezt a háboru megizetését közvetlen követően.

III. Oroszország, Franciaország, Anglia és Itália elismerik Romániának abbeii jogát, hogy Ausztria-Magyarországnak a IV. fejezetben írt és elhatározott területeit anektálja.

IV. Az előző fejezetben említett területek határai a következők:

A határ Oroszország és Románia aktuális frontjának Novosielicához közel eső pontjánál kezdődik és felvöl a folyó mentén Galicia határáig a Prut és a Ceremos összefolyásáig. Innen a határ Galicián és Magyarországon át az 1655. számú magaslattig vól. Továbbá a Tisza és Iza folyók között a Tisza mentén levő Trebuza községig, majd feljebb a két folyó egyesüléséig vo-

nul a határ. Innen lekanyarodik a Tisza mentén 4 km. re azon ponttól, ahol a Szamos betorkollik. Vásáros-Namény Romániának jut. Folytatódik tovább Sud-Sudest irányában Debrecen várostól 6 km.-re. E ponttól kezdve érinteni fogja a Köröst a Fehér- és Sebes-Körös egyesülésénél 3 km.-rel találkozik a Tiszával Algyő magasságában. Szegedtől északra, áthaladva Békéssámsomou és Orosháza 3 km.-rel, ahol egy kis hajlásba megy át. Innen követi a Tisza folyását a Dunába ömléséig és végül követi a Dunát az aktuális román frontig.

Románia kötelezi magát arra, hogy Belgráddal szemben a később megállapítandó zónán belül nem folytat harcműveleteket és egyáltalán csupán a rendőri szolgálatra szükséges csapatokat tart. Ugyancsak kötelezi magát arra is, hogy kárpótolni fogja azokat a szerbeket, akik a Banátból vagyonukat hátrahagyva a béke megkötésétől számított két éven belüli kivándorolónak.

V. Oroszország, Franciaország, Anglia és Itália egyrészt, Románia másrészt, kötelezik magukat arra, hogy sem részleges, sem általános békét másképp nem kötnek, csupán együtt és egyazon időben.

Oroszország, Franciaország, Anglia és Itália kötelezik magukat arra, hogy az Osztrák-Magyar monarchiával való béketárgyalásoknál figyelemmel lesznek a IV. fejezetben jelzett a román koronát illető annexiókra.

VI. Románia megelégszik mindazon jogokkal, amelyeket a szövetségesek megfelelően találnak a preliminális megbeszéléseknél, a béketárgyalásoknál és a végleges békedöntések alkalmával.

VII. Szerződő hatalmak kötelezik magukat arra, hogy a jelen megállapodást titokban tartják a béketárgyalások befejezéséig.

Készült 5 példányban Bucuresti-ben 1916. augusztus hó 4-17-én. Bratianu román miniszterelnök, Poklenski Koziell orosz, Saint-Aulaire francia, Barklay angol, Fosciotti olasz követ.

Mindenki jelentkezhet.

Egy nem régen kelt hadügyminiszteri rendelet szerint a lovaságnál és a műszaki csapatoknál idősebb évfolyambeli egyéneket is felvesznek katonai szolgálatra.

A felvétel feltételei a következők:

Önként jelentkezés.

Kötelezvény kiállítás, melyben az illető kötelezi magát hat havi katonai szolgálatra, továbbá, hogy katonai szolgálatát nemcsak az ezred jelenlegi állomáshelyén, hanem annak vagy bármelyik kötelékének más állomáshelyre való ki vagy elvezényelése esetén is híven fogja teljesíteni.

Legalább 30 évet betöltött életkor.

Katonai szolgálatra való teljes szellemi és testi alkalmasság, mely orvosilag megállapítandó.

Munkanélküliség.

Csak volt katonai egyének vehetők fel, akik műszaki csapatoknál, vagy lovaságnál szolgáltak.

Illetmények az érvényben levő katonai rendfokozatszerű illetmények.

Huszárok jelentkezhetnek a Tiszamenti huszárezred parancsnokságánál Orosházán, a Rákóczi-utczán a Kúntler házában levő ezredirodában.

Visszavonulnak a csehek a régi határvonalra.

Ez a megszállás sem végleges.

Budapestről jelentik: Szentkirály borsodmegyei községben egy antant bizottság tárgyalt a 10. honvédegyezred küldöttségével vitás területi kérdésekről. Megállapodás történt arra, hogy a megszálló cseh csapatok az Ipoly és a Duna között visszavonulnak a régi demarkációs vonalra, úgy, hogy a cseh állások határa Pincés és Rimaszombat déli szegélye között terül el. A cseh csapatok már több községet kiürítettek, melyeket a mi csapataink szállottak meg.

Budapestről jelentik: A csehek által megszállott Privigyén a megszálló csapatok parancsnoka, egy cseh kapitány népszavazást rendelt el, hogy az ottani tótok hová akarnak csatlakozni, a cseh-szlovák birodalomhoz, vagy pedig Magyarországhoz.

A szavazás eredménye nem a cseh kapitány intenciója szerint ütött ki, mert a privigyei tótlakosság egyhanguan a magyarokhoz akar csatlakozni. A cseh parancsnok erre ötszáz főből

álló csapatot vezényelt a községbe, akik rekvirálás címe alatt a község egész élelmiszer készletét lefoglalták. Hasonló eset történt Németpülein is.

Kassáról jelentik: A kormány, amelyet a felvidéki szocialista munkásság erőfeszítése megrémített, elhatározta, hogy a felvidéken eselhőt szocialista pártot alakít és eselhőt szervezeteiket létesít. A cseh csapatoknál levő olasz tisztek maguk is sokalják azt a sok erőszakosságot, amit a csehek elkövetnek. Az olasz parancsnokok közül akárhágyan kijelentették, hogy a megszállás még nem végleges. A felvidéki sztrájk újabb átterjedt Kassára is. Sztrájkol az egész munkásság, szünetel a vasut, posta és bíróság is.

NAPI HIREK

— **Uj köztársasági bélyegek.** Még most is olyan levélbélyegek vannak forgalomban, a melyeken a volt király és királyné képmásai vannak. Ezeket még a forradalom előtt nyomták s a kormány nem akarja, hogy a forgalomból való kivonással kárba vesszönek. De, hogy az államforma átalakulásának mégis nyoma legyen rajtuk, rányomtaták a „Köztársaság” felirást. Ez a jelzés is hiányzik az 50, 75 és 80 filléres és 2, 3 és 5 koronás bélyegekről, amelyek a parlamentet ábrázolják és még mindig „Magyar királyi posta” felirást viselik. Ezek a készletek, amelyeknek külseje nem felel meg a köztársasági érületnek, már teljesen kifogyóban vannak s márciusban sor kerül az új köztársasági bélyegek forgalomba hozatalára. Ezeket már mindégynél rajta lesz a „Köztársaság” és a „Magyar posta” jelzés. Az államnyomdában már készítik az új magyar bélyegeket.

— **Kelengyét kap kétezer hadimenyasszony.** Jelentős lépéssel haladt előre az az akció, melyet Károlyi Mihályné, a Vöröskereszt volt kormánybiztosna indított meg a a hadtétérrel és a fogságból visszatért katonák felruházására. Vágó József kormánybiztosnak és Vértessy Emilnek, a népuházati bizottság vezérigazgatójának kezdeményezésére a hadból és fogságból visszatért katonák jegyesi közül kétezer menyasszonynak adnak kelengyét abból a fohéraműanyagból, melyet annak idején a volt közös hadsereg elrekvirált, de amelyet a hadseregnek szerezésére nem szolgáltatottak ki. A kimutatást a humánus akció kezdeményezőinek felszólítására Károlyi Mihályné teljesíti a hazatérő katonák védőirodáján utján, I Lovarda utca, Várpalota. A hadimenyasszonyok e cím alatt jelentkezhetnek.

— **Hír olasz hadifogságból.** Szentpéteri Sándorné Buza utca 18. szám alatti lakos férjétől, Szentpéteri

Sándortól olasz hadifogságból levelet kapott, melyben vele lévő makói hadifoglyokról szintén értesítést küld. Névszerint vele vannak Diós Károly (Kiss Ernő utca 8.), Szalai Sándor (Mező utca 36.), Kiss Sándor (Tiszta utca 16.) és Kocsis József (Bercsényi-utca 53.) Valamennyien egészségesek. Címük: Infant, Prigionieri di guerra, Tricanieo Comandó Prov. Potenza.

— **A dohány szabad eladása.** A dohányjövédék igazgatósága, mint a „Kisrafik” írja, a pénzügyminiszter felhatalmazására megengedte, hogy az ellenseg által megszállott, vagy veszélyeztetett területeken lakó dohánytermelők dohányukat szabadkézből eladhassák és ezzel az elzárkányolástól megmentsék. A dohányt azonban csak a veszélyeztetett területeken lakó fogyasztók között szabad eladni. Megengedte továbbá a Jövédék, hogy a helyi néptanácsok és községi előljáróságok a helybeli dohánytermelőktől az odaváló fogyasztók számára dohányt vásárolhassanak és azt a pénzügyőrség ellenőrzése mellett a lakosság közt szétoszthassák. A dohányért kilogrammonként 15 korona számítható fel és egy fogyasztó legfeljebb egy fél kilogrammot kaphat.

— **A katonák és nemzetőrök fegyverviselése.** A hadügyminiszter rendelete szerint a néphadsereg és nemzetőrség tagjai oldalfegyvert a következő esetekben tartoznak viselni: 1. Kivonulások alkalmával, továbbá ör-, ügyeleti és készütségi szolgálat alatt. 2. Szolgálati utazások alkalmával. 3. Díszben való megjelenésnél, amennyiben a díszben való megjelenésre jogosultak. Oldalfegyver ezek szerint nem viselhető akkor és olyan nyilvános helyeken, hol a néphadsereg és nemzetőrség tagjai a fenti pontokban megjelölt szolgálati teendőkön kívül eső alkalmakkor tartózkodnak. Minden csendőrn egyen oldalfegyverét szolgálaton kívül is viselni tartozik. 4. Szolgálati löfegyvert a néphadsereg és nemzetőrség tagjai csak kivonulásoknál, ör- és készütségi szolgálatban és karrhatalmi kirendeléseknél viselhetnek. Bizalmi férfiak bizalmi ténykedéseik közben oldalfegyvert és ismétlő pisztolyt viselhetnek. Vadászfegyverek és egyéb löfegyverek viselése az általános köztörvények rendelkezése alá esik.

— **Kötelező állatbiztosítás** A földmivélsügyi minisztériumban törvényjavaslat készül az állatbiztosítás kötelezővé tételéről. A biztosítás szövetkezeti alapokra lesz fektetve és csupán a szarvasmarha és tenyészbikákra fog kiterjedni. A javaslatot a miniszter ankét elé fogja terjeszteni.

— **Igazolvány kell a demarkációnális vonal átlépéséhez.** A bánáti vasutvonalak szerb parancsnokságától a következő távirat érkezett a szegedi üzletvezetőséghez: A hadsereg-főparancsnok-ág rendelete folytán értesitem, hogy a szerb hadseregek által megszállott területen való utazáshoz semminemű igazolvány nem szükséges. E szerint a demarkációnális vonalon alul levő vasutvonalak által behálózott területeken mindenki szabadon utazhat. A demarkációnális vonal határállomásán való keresztülutazáshoz azonban a verseci, temesvári, belgrádi, vagy a szabadkai katonai parancsnokságok uti igazolványa, illetve engedélye szükséges. Hasonló engedélyt adhat a budapesti szerb konzul is.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek: Balázs Ágoston Vigh Rozáliával, Steiner Béla Biró Juliannával, Sajtó Mihály Szabó Etelkával. Elhaltak: Dégi János 38 éves, Pokorai Lajos 43 éves, özv. Kádár Jánosné Cs. Kiss Sára 85 éves, Földi János 62 éves korában.

— **Adomány.** Inokai Mihályné a mai napon kiadóhivatalunk utján a szegény gyermekek felruházására 30 koronát adományozott. A pénzt illetékes helyére juttattuk.

— **Asztalos iparosok figyelmébe.** Kéretnek az összes asztalos iparosok, hogy holnap dé után 5 órakor az ipartestület székházánál jelenjenek meg, egy nagyobb menyi-ségű butor munkáról van szó a kincstár részére, aki meg nem jelenik, úgy fog tekintetni, mint aki nem akar a munkából részesedni. Alexi József, elnök.

— **Értesítés.** A leszárt tönkrement önálló iparoskatonák államszegélyügye úgy áll, hogy e hó 15 én leszen a kereskedelmi miniszter elnöklete alatt az iparkamarák első anketje, a melyre ipartestületünk véleménye is be lett terjesztve. Felkérem az iparosokat, hogy azon valótlán állításoknak ne üljenek fel, mintha már más városokban ki is fizették volna az államszegélyeket, mert ilyen légből kapott híreket nem illetékes egyének terjesztönek. Lélek, ipartestületi elnök.

— **Felhívás.** Felhivatnak mindazok, akik az ország egyes részeiben még letöretlen tengeri termés betakarítására a termés egy részének átengedése ellenében vállalkozni szándékoznak, ebbeli szándékukat a folyó évi február hó 15 ig a hivatalos órák alatt a városházán a gazdasági tanácsnoknál jelentsek be.

**Jóminőségű
gyorok-ménési
BORAIM**
megérkeztek s állandóan kaphatók
Róth Zakariásnál
Hunyadi-utca 1. szám alatt.

Bútorok

és gyönyörű hangú kereszthúros „STINGL”

zongora

eladó. Kálvin utca 2. szám. 467

Biztos sikert ér el, ha a Makói Független Újságban hirdet!

REGENY

A patakmalom tündére.

írta: Tölgysy Mihály

Majd Etelka törte meg a csendet: — Kiszakítottad magad közülünk. Ellenünk fordultál s ez által anyánkat halálba kergetted! És mi végett? Egy mihaszna teremtés miatt! De tud meg, hogy én azért meg nem hajlok előtted! Anyám gyöngye volt és letört, én azonban erős leszek és szembe szállok veled! Megyek ellened egész a késhegyig!

— Mit beszélsz, Etelka!

— Azt amit magad előidéztél és aminek jönnie kell. Bosszu, bosszu! Elemér megdöbbenve hátrált e nőtől, kinek sátáni volta most tünt ki igazán. Nemszólt semmit, csak futott ki e helyről, ahol nem nővére, hanem egy vipera tanyáz!

Másnap hajnali órákban Gyárfás Péter lement a malomba, hogy felköltse legényeit. Ma különösen sok örölni való van, a kereket meg kell indítani.

Ahogy jobban szétnézett, valamit látott a keréknél, amit oda sodort az ár.

Közlelőbb lépverémülve látta, hogy az egy női holtest.

— Jézus Mária, szent József! kiáltott fel ijedten.

— Mi az, mi az gazd'uram?

— Nézd csak, Ábris, a viza kerékhez sodort egy holtestet! Ugyan nézd meg, ki az?

Ábris a kerék tengelyén oda kuszott.

— Egy uri nő! kiáltá.

Gyárfás elémült.

— Talán csak nem a mi lonkánk?

— Nem, nem! nyugtatta meg őt Ábris, egy koros nő, a haja már őszbe vegyült.

Midőn a nőt nagynehezen kihuzták akkor látták, hogy ez az ő legnagyobb ellenségük — Lorántffy.

Gyárfás Péter csaknem kővé meredt ámulatában. Mikép jntott eny nyire a méltóságos asszony? A vízbe esett, vagy úgy dobták bele?

A nagy hirre Gyárfásné is előjött. Ő is felismerte a halottat.

— Teremtő isten! csapta össze kezeit. Mi történt itt?!

(Folyt. köv.)

Jó homoki borok!

Rizling, erdélyi fehér, kövidinka és régi-fajta hazai szőlőből nyert schiller vagy egész vörös 300 litertől feljebb minden mennyiségben kapható visszavonásig alant!

ÁRAKON:

Sepről lefejtve rizling zöldfehér ltr. 7:50 K
 " " erdélyi fehér " 7:50 K
 " " kövidinka " 6:50 K
 " " schiller és vörös " 4:80 K

VASS SÁNDOR

vegyeskereskedőnél, Szeged-Alsóközpont. Telefon szám 1. — Minták megtekinthetők mindennap Szegeden, Kossuth Lajos Sugár-ut 29. szám alatt. Telefon szám 522. A megvásárolt mennyiség esetről-esetre egyezség szerint ott át is vehető. 9

Makói URÁNIA Mozgófényképszínház

KEDDEN, FEBRUÁR HÓ 11-ÉN 2 ELŐADÁS, 5 ÉS 7 ÓRAKOR

EGYENLŐSÉG

Forradalmi dráma 4 felvonásban. A darab főszerepét játssza:
 Lajthay, Latabár, Mattyasovszky és Körmenyi K.
 Elsőrendű kiegészítő műsor.

Naponként elsőrendű műsor. — Számozott jegyek előre váltathatók az előadás napján d. e. 10—12-ig, és d. u. 5 órától

Modern hygienikus szépségápolás

(kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday-utca 49.

Szeplős, májfoltos, miteseres, pattanásos arcról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő, petyhüdt arcot simává, üdévé teszek.

Vibrációs svéd

arcmassázs.

Archánlasztást a legideálisabb és legújabb letehető alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professor módszere után. A legkitűnőbb arcápoló krémek, puderek stb. kaphatók. Arcápolás és zománcozás jutányos bérletben. Diszkrét kezelést hazilag végzek.

Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig

Müller Adolfné

okl. kozmetikus.

Gavallér

a jelenkor legjobb cigaretta hüvelye
 Ezen cigaretta hüvely nem rontja a dohány illatát. Viszonteladóknak árendedmény. Mindenkor kapható KOVÁCS SÁNDOR papirkereskedésében Szegedi-u. 1

Könyvnyomda és lapkiadóvállalat

Makó, Szegedi-u. 1. sz. Telefon 106

Mindenemű nyomdai munkák, u. m.: irodai nyomtatványok, memorandumok, táblázatok, körlevelek, falragaszok, esküvői és bál meg-hívók, eljegyzési kártyák, névjegyek stb. izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készíttetnek. A kiadásunkban megjelenő »Makói Független Ujság« a vármegye legelterjedtebb és legkedveltebb lapja, megjelenik naponta 4-5000 példányban. Hirdetéseket jutányos áron közlünk. Bármit elad vagy vesz, biztos sikert ér el, ha hirdeti a »Makói Független Ujság«-ban.

Kovács Sándor és Társai